

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Oponentský posudek disertační práce

Becalelova akademie umění a designu v Jeruzalémě

Historický vývoj se zaměřením na fotografii

MgA. Eliška Blažková

V současné době se stává cesta do Izraele, i přes všechny politické problémy, mnohdy módní záležitostí. Mluví se o Svaté zemi, o kibucech, sleduje se ekonomická a sociální situace, řeší se vztahy s Palestinou, ale o kulturním dění, o uměleckém školství se toho ví velmi málo. O fotografickém dění, školství, historii, zařazení mezi umělecké disciplíny, ještě méně. Filozofie nezobrazení a neadorování člověka jako tématu, vedla k tomu, že se fotografie velmi těžce probojovávala do středu zájmu jako výtvarné medium, jako výtvarná disciplína.

Práce MgA. Elišky Blažkové, snad jako první, se podařilo podat nám historický vhled na vývoj fotografického školství v této zemi. Svou prací nám rozšiřuje pohled i do politických souvislostí a kontextů, které je nutné znát, abychom pochopili celý vývoj, celou cestu k vytčenému cíli mnoha osobností, které se na tom podílely.

Myslím, že není předmětem tohoto posudku opakovat historickou cestu od založení Becalelovy akademie na začátku dvacátého století, kterou podrobně autorka popisuje. Vývoj nebyl snadný. Jsou tu zaznamenány vzlety i pády. Akademie byla několikrát zavřena a znovu obnovena. Důvody byly ekonomické i politické. Dozvídáme se o tom, které obory byly preferovány a které stále opomíjeny a jak těžce se prosazovaly jakékoli změny. Věnuje se nejdůležitějším osobnostem, které se na zrodu akademie podílely. Nejen je vyjmenovává a popisuje průběh, ale u každého jména se dozvídáme stručný životopis, záměry a cíle, které si vytklly.

Když jsem studoval tuto práci, místy jsem si připadal, že čtu detektivní román, mnohde zase až surrealistickou esej, která je proložena mystikou izraelského národa. Těžký zrod akademie mi byl blízký i v tom, že se podobal mnohým situacím, které známe z českých dějin národního obrození. Ono zaujetí mnohých osobností je příbuzné s postoji našich slavných obroditelů, které nyní stavíme na piedestal dějin. Současný člověk si ani neuvědomuje, kolik to stálo námahy, jednání, přesvědčování, aby se něco posunulo, změnilo, dotáhlo do úspěšného konce.

Materiál, který nám předkládá MgA. Eliška Blažková je výsledkem bádání několika let, kdy se kromě své fotografické práce, věnovala studiu historie, rozhovorům se současnými osobnostmi a hlavně sběrem dobových materiálů, které velmi zdařile začlenila do textu celé práce.

Nejsložitějším vývojem prošla fotografie. Znovu se dozvídáme o celé peripetii problémů, které provázely vznik a vývoj tohoto odvětví. Kolik osobností se vystřídalo a jak těžce bojovalo o to, aby se prosadila fotografie, která byla stále spojována s jinými obory a byla spíše popelkou, jakýmsi přívažkem vůči ostatním disciplínám.

Osamostatnění a uznání fotografie se podařilo až po velkých zásazích začátkem osmdesátých let. Pedagogové navštěvovali obdobné školy po celém světě, aby našli model, který by převzali a rozvíjeli v daných podmínkách. Zde si dovoluji alespoň některé jmenovat, protože každý z nich posunul

vnímání a přístup k fotografii o něco dál. Lou Landauer, Avraham Hauser, Bira Eden, Efraim Degani, Hanan Laskin, Yosaif Cohain, Yigal Shem Tov Jehuda Bacon

Snahou těchto pedagogů je vytvořit takovou školu, která bude mít svou vlastní tvář a odpojí se od vlivů jiných světových škol bude unikátní

Závěr disertační práce náleží popisu současného stavu, metodám a náplni jednotlivých ročníků. V příloze jsou rozhovory se současnými pedagogy. Jde o Jehudu Bacona, který má české kořeny, Hanan Laskinem, který založil katedru fotografie a Yosaifem Cohainem o metodách výuky.

Práci doporučuji k přijetí. Oceňuji její přínos i pro naše vnímání a výuku fotografie.